

Ларікова Т. В.

кандидат економічних наук, доцент, докторант кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Київ, Україна, larikovat2015@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6064-2441>

Цятковська О. В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Київ, Україна, tsiatkovska.elena@kneu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8825-9778>

**ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Анотація. У статті досліджено особливості оцінки ефективності бюджетних програм з урахуванням специфіки використання коштів Державного бюджету України на покриття соціального забезпечення населення. Проведено аналіз видатків за економічною класифікацією за 2019–2020 рр., з'ясовано, що найбільша їх частина спрямована на таке покриття, і з кожним роком цей показник зростає. Окреслено особливості складання бюджетних програм головними розпорядниками бюджетних коштів із застосуванням програмно-цільового методу, проаналізовано результати оцінювання ефективності всіх вказаних програм Міністерства соціальної політики України за 2020 р. Визначено слабкі місця бюджетного планування та проблемні аспекти результатів оцінювання. Обґрунтовано можливість використання при розробленні бюджетних програм соціального забезпечення результатів оцінювання програм минулих періодів, які мають бути максимально своєчасними, доступними та зрозумілими для прийняття стратегічних рішень. Запропоновано розробити головним розпорядникам бюджетних коштів Методичні рекомендації щодо оцінки ефективності бюджетних програм соціального забезпечення відповідно до норм Порядку здійснення оцінки ефективності бюджетних програм державного бюджету.

Ключові слова: видатки, державний бюджет, оцінка, ефективність, бюджетні програми, соціальне забезпечення.

Рис. 1. Табл. 2. Літ. 20

Tatiana Larikova

Ph. D. (Economics), Associate Professor, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine, larikovat2015@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6064-2441>

Olena Tsiatkovska

Ph. D. (Economics), Associate Professor, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine, tsiatkovska.elena@kneu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8825-9778>

**FEATURES OF EFFICIENCY EVALUATION
OF BUDGET PROGRAMS SOCIAL SECURITY**

Abstract. The article examines main features of efficiency evaluation of budget programs social security by taking into consideration special aspects of Ukrainian budget funds usage. The state budget expenditures according to the economic classification for 2019-2020 are analysed. It is determined that its amount is growing every year. The special aspects of budget programs formatted by budget

© Ларікова Т. В., Цятковська О. В., 2021

funds managers using the program-target method are outlined. The effectiveness of all budget programs of the Ministry of Social Policy of Ukraine for 2020 is analyzed. The negative results of the social budget effectiveness evaluation are identified, the weaknesses of budget planning and problematic aspects are identified. It is determined that to approve strategic decisions it is needed to take into consideration evaluation results of previous periods, which should be timely, accessible and understandable for all participants. It is proposed to develop for the main managers of budget funds Guidelines for evaluating budget programs of social policy in accordance with the Procedure for evaluating budget programs efficiency by the main managers of state budget funds, which will take into account the evaluation of budget programs having in mind the specifics of social security. Such measures will allow for effective planning, assessment and forecasting of the consequences of budgetary social policy programs, prompt development of measures for their adjustment, which will significantly improve strategic planning.

Key words: expenditures, state budget, evaluation, efficiency, budget programs, social security.

JEL classification: H53, H68, H72, M48.

Ларикова Т. В.

кандидат экономических наук, доцент, докторант кафедры налогового менеджмента и финансового мониторинга ГБУЗ "Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана"

Цятковская Е. В.

кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры налогового менеджмента и финансового мониторинга ГБУЗ "Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана", Киев, Украина

ОСОБЕННОСТИ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ БЮДЖЕТНЫХ ПРОГРАММ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

Аннотация. В статье исследованы особенности оценки эффективности бюджетных программ с учетом специфики использования средств Государственного бюджета Украины на покрытие социального обеспечения населения. Проведен анализ расходов по экономической классификации за 2019–2020 гг., установлено, что наибольшая их часть направлена на данное покрытие, и с каждым годом этот показатель растет. Обозначены особенности составления бюджетных программ главными распорядителями бюджетных средств с использованием программно-целевого метода, проанализированы результаты оценки эффективности всех указанных программ Министерства социальной политики Украины за 2020 г. Определены слабые места бюджетного планирования и проблемные аспекты результатов оценки. Обоснована возможность использования при разработке бюджетных программ социального обеспечения результатов оценки программ прошлых периодов, которые должны быть максимально своевременными, доступными и понятными для принятия стратегических решений. Предложено разработать главным распорядителям бюджетных средств Методические рекомендации по оценке эффективности бюджетных программ социального обеспечения в соответствии с нормами Порядка осуществления оценки эффективности бюджетных программ государственного бюджета.

Ключевые слова: расходы, государственный бюджет, оценка, эффективность, бюджетные программы, социальное обеспечение

Оцінка ефективності бюджетних програм соціального забезпечення дає змогу оцінити ефективність політики держави в цій сфері загалом, виступає одним із пріоритетних напрямів раціонального управління бюджетними коштами. У процесі планування та оцінки ефективності вказаних програм надзвичайно важливо визначити особливості соціального забезпечення та здійснюва-

ти прив'язку кількості витраченого ресурсу до результатів виконання завдань соціального характеру. Проблеми такої оцінки актуальні для всіх країн світу, адже вона відіграє ключову роль при розробленні та реалізації конкретних заходів. Попри постійну позитивну динаміку виділення бюджетних коштів на фінансування, рівень соціального забезпечення та якість надання відповідних послуг залишаються незадовільними. Особливо гостро це проявляється в умовах пандемії COVID 19, у яких наразі опинилась більшість країн світу, у тому числі Україна. Пошук дієвих інструментів оцінки ефективності бюджетних програм з урахуванням специфіки соціального забезпечення є одним із найактуальніших завдань уряду для забезпечення належного виконання своїх бюджетних зобов'язань та управління державними фінансами загалом.

Низка наукових праць, присвячених питанням програмно-цільового методу (далі – ПЦМ), бюджетного планування та оцінки ефективності бюджетних програм, належить таким ученим, як Г. М. Котіна, М. М. Степура [1], Л. Д. Сафонова [2], В. М. Опарін, В. М. Федосов [3] та ін. Згаданий метод аналізували також В. Качагіна [4], Г. І. Куспльак [5], Д. Марчак [6], Н. Б. Татарин [7]. Крім того, за кордоном процес запровадження і використання ПЦМ теж досліджувався багатьма науковцями ([8; 9] та ін). Конкретним аспектам оцінки ефективності та результативності формування і виконання бюджетних програм присвячені роботи О. В. Голинської [10], О. М. Лютік [11]. Аналіз особливостей оцінки соціальних результатів державних програм проведено в монографії Е. М. Лібанової [12]. Актуальним проблемам розвитку й ефективного управління державними фінансами України в умовах їх реформування присвячено монографію Т. І. Єфименко, Л. В. Гізатуліної, Л. Г. Ловінської та ін. [13]. Однак у більшості праць розглянуто теоретичні аспекти та відображено реальні проблеми оцінки ефективності бюджетних програм і якості їх виконання.

Мета статті полягає в дослідженні концептуальних підходів до встановлення особливостей оцінки ефективності бюджетних програм із соціального забезпечення, визначенні їхніх проблемних сторін та розробленні практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

В Україні наразі застосовуються обґрунтовані методи оцінки ефективності та результативності формування й реалізації бюджетних програм, котрі є основним інструментом ефективного регулювання темпів і пропорцій соціально-економічного розвитку країни, проведення обґрунтованої бюджетної політики. Відповідно до Бюджетного кодексу України (далі – БКУ), учасники бюджетного процесу на всіх стадіях здійснюють оцінку ефективності цих програм у межах своїх повноважень [14]. Вона передбачає заходи з моніторингу, аналізу та контролю за цільовим використанням обмежених бюджетних ресурсів. Оцінка здійснюється на підставі аналізу результативних показників бюджетних програм, а також іншої інформації, що міститься у кошторисах, паспортах бюджетних програм, звітах про виконання паспортів бюджетних програм тощо. Міністерство фінансів України визначає організаційно-методичні засади згаданої.

Предметом оцінки ефективності є окремі ключові параметри бюджетних програм, зокрема: результативність і ефективність; соціально-економічний ефект, який справляє програма; відповідність програми інтересам суспільства і т. ін.

Результативність відображає здатність програми досягати поставлених цілей, а також виконувати завдання і заходи, спрямовані на досягнення її мети. Оцінка результативності передбачає порівняння фактичних результатів із цільовими орієнтирами. У цьому випадку досягнення цільових орієнтирів у процесі реалізації програми свідчатиме про досягнутий результат, відповідно, мета або приватне завдання програми виконано.

Основні проблемні питання формування та реалізації бюджетної політики полягають у слабкості зв'язків між Ця політика не працює як механізм реалізації державної економічної політики, а забезпечує поштовх до здійснення реформ лише в окремих галузях. На практиці це проявляється в розпорошеності видатків бюджетів без якісного фінансово-економічного обґрунтування потреб у ресурсах, причому інформація для громадськості про підстави для рішень щодо розподілу видатків недоступна.

Застосування ПЦМ у бюджетному процесі, необхідність визначення та звітування головних розпорядників бюджетних коштів щодо оцінки ефективності бюджетних програм часто зводиться до формального звітування лише у вигляді показників їх виконання, без поглибленого аналізу та встановлення напрямів подальшого розвитку галузі, сфери діяльності чи якості надання послуг. Крім того, значна кількість показників, які підлягають аналізу, не дає змоги виокремити пріоритетні напрями та розпорошує результати проведеного аналізу. Закріплення необхідності проведення оглядів витрат державного бюджету в БКУ та визначення відповідних вимог сформували передумови для повноцінного їх здійснення в майбутньому.

Наприкінці 2019 р. значна кількість міністерств – учасників оглядів витрат не забезпечили своєчасне звітування про їхні результати Міністерству фінансів України. Крім того, наслідком запровадження карантинних заходів стало чергове відтермінування і коригування їх проведення у 2020 р. Отже, оцінка ефективності бюджетних програм має бути переведена на якісно новий рівень, з упровадженням критеріїв, котрі характеризують їхній вплив на функціональну спроможність розпорядників коштів. У свою чергу, це дасть змогу оптимізувати побудову бюджетних програм, аби концентровано спрямовувати обмежені бюджетні ресурси на реалізацію пріоритетів державної політики. Закріплені у БКУ засади середньострокового бюджетного планування наразі не в повному обсязі реалізовані на практиці. Плануванню показників бюджету на рівні головних розпорядників бюджетних коштів притаманна невисока якість (протягом 2018 р. здійснено понад 100 перерозподілів бюджетних коштів, у 2019 р. – 78, у 2020 р. – 45) [15]. Низькою є бюджетна дисципліна, що проявляється у несвоечасному затвердженні порядків використання коштів та паспортів бюджетних програм (наприклад, станом на 1 квітня 2020 р. до Державної казначейської служби не надійшло 86 паспортів, хоча строк їх подання сплив ще 14 лютого 2020 р., а на 10 листопада 2020 р. ще не надійшло 22 паспорти [16]).

Протягом тривалого часу залишається невирішеною низка проблем, пов'язаних із забезпеченням фінансування видатків Державного бюджету України. За даними публічного Звіту про підсумки діяльності Державної казначейської служби України за 2020 р. (далі – Звіт) визначено, що обсяги видатків держбюджету у 2020 р. становили – 1288 млрд грн. Порівняно з 2019 р. сума видатків збільшилась на 212,9 млрд грн, або на 19,8 %. Видатки загального фонду до-

рівнювали 1099,2 млрд грн – проти 2019 р. вони зросли на 146,2 млрд грн, або на 15,3 %; видатки спеціального фонду становили 188,8 млрд грн, порівняно з 2019 р. вони збільшилися на 66,7 млрд грн, або на 54,6 % (табл.1)

Т а б л и ц я 1

Динаміка видатків державного бюджету за економічною класифікацією за 2019–2020 рр.

Статті	2019		2020		Відхилення	
	Сума, млрд грн	Частка, %	Сума, млрд грн	Частка, %	Сума, млрд грн	Частка, %
Міжбюджетні трансферти	260,3	24,2	160,2	12,4	-100,1	-38,46
Соціальне забезпечення	223,5	20,8	322,5	25,0	99,0	44,30
Капітальні видатки	56,8	5,3	70,8	5,5	14,0	24,65
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	210,1	19,5	240,5	18,7	30,4	14,47
Використання товарів і послуг	182,1	16,9	301,7	23,4	119,6	65,68
Обслуговування боргових зобов'язань	119,9	11,2	120,7	9,4	0,8	0,67
Інші поточні видатки	22,5	2,1	71,6	5,6	49,1	218,22
Загальна сума видатків	1 075,1	100,0	1 288,0	100,0	212,9	19,80

Розраховано та складено за: Публічний звіт Голови Державної казначейської служби України Тетяни Слюз про підсумки діяльності Казначейства за 2020 рік. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/dlya-gromadskosti/publiczna-informaciya/publiczni-zviti>.

Як бачимо, одна з найбільших статей видатків припадає на соціальне забезпечення, у 2020 р. вони зросли на 99 млрд грн порівняно з 2019 р., або на 44,3 %, що є суттєвим для державного бюджету і потребує детального аналізу. Важливо з'ясувати, що вплинуло на структуру видатків держбюджету у 2020 р.

Структуру видатків державного бюджету за економічною класифікацією за 2019–2020 рр. наведено на рисунку.

Аналізуючи цю структуру, бачимо, що найбільша частина видатків державного бюджету спрямована на покриття соціального забезпечення населення країни: у 2019 р. її частка становила 20,8 %, а у 2020 р. збільшилась до 25 %, Основна частина згаданих видатків надходить на покриття: КЕКВ 2710 “Виплата пенсій і допомоги”, КЕКВ 2720 “Стипендії”, КЕКВ 2730 “Інші виплати населенню” [17]. З кожним роком їх обсяги збільшуються, що підтверджує доцільність проведення оцінки ефективності бюджетних програм соціального забезпечення.

Базовим елементом механізмів бюджетування є бюджетна програма, яка охоплює певний перелік заходів, орієнтованих на реалізацію мети та завдань державної політики. Бюджетні програми – інструмент державної фінансової політики та базовий елемент під час ПЦМ. В Україні цей метод почав застосовуватись на державному рівні з 2002 р. і з 2010 по 2016 р. імплементувався на всіх рівнях бюджетної системи [18].

Відповідальним за реалізацію бюджетних програм є головний розпорядник бюджетних коштів у межах його компетенції, у нашому дослідженні – Міністерство соціальної політики України. У 2020 р. ним було затверджено 28 бюджетних програм, кожна з яких має цільове призначення.

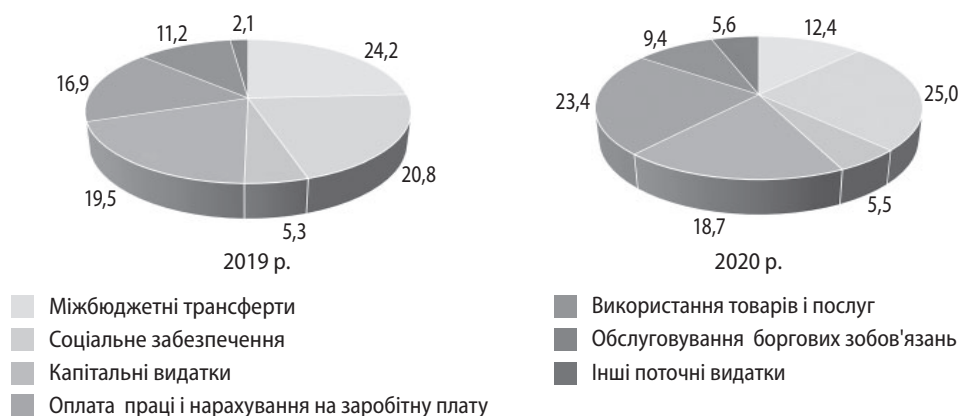

Рисунок. Структура видатків державного бюджету за економічною класифікацією за 2019–2020 рр.

Розраховано та побудовано за: Публічний звіт Голови Державної казначейської служби України Тетяни Слюз про підсумки діяльності Казначейства за 2020 рік. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/dlya-gromadskosti/publiczna-informaciya/publiczni-zviti>.

Кожен новий цикл бюджетування за ПЦМ починається з оцінки ефективності бюджетної програми після завершення її реалізації, тобто визначається ступінь досягнення мети програми. Для здійснення цієї оцінки важливо правильно запланувати систему показників її виконання. Такі показники повинні відповідати цілям та завданням програми. Тому сама програма повинна бути спрямована на досягнення конкретної цілі, аби кількість завдань і показників її виконання не була надто великою.

Згідно з наказом Міністерства фінансів України “Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету” від 19.05.2020 № 223 (далі – наказ № 223) оцінка ефективності бюджетних програм здійснюється на всіх стадіях бюджетного процесу і передбачає заходи з моніторингу, аналізу й контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів [19]. Ця оцінка здійснюється шляхом аналізу: відповідності бюджетної програми цілям та пріоритетам державної політики, прогнозних і програмних документах економічного і соціального розвитку; відповідності бюджетної програми нормативно-правовим актам, на підставі яких передбачається її виконання; мети, завдань програми та напрямів використання бюджетних коштів на предмет реалістичності та доцільності їх виконання у плановому бюджетному періоді, спрямованості на досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник; результативних показників бюджетної програми (у тому числі щодо обсягу та якості надання публічних послуг), котрих передбачається досягти під час виконання бюджетної програми в плановому бюджетному періоді, щодо їх відповідності цілям державної політики у конкретній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник, меті та завданням бюджетної програми; фактичних результатів виконання бюджетної програми за попередні бюджетні періоди; зобов'язань і стану розрахунків за ними [18].

НАУКОВИЙ СУПРОВІД ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕФОРМ

У процесі дослідження особливостей оцінки бюджетних програм соціального забезпечення наступним етапом є проведення аналізу результатів оцінки ефективності бюджетних програм Міністерства соціальної політики України за 2020 р., які узагальнено в табл. 2.

За даними розрахунків з'ясовано, що більшість бюджетних програм Міністерства соціальної політики України за 2020 р. мають суттєві відхилення від запланованих даних. Найістотніші показники спостерігаються за програмами: 2501130 – 40,06; 2501170 – 56,53; 2501230 – 23,57; 2501510 – 99,28; 2501630 – 89,49; 2501190 – 44,85; 2501310 – 80,31; 2501450 – 46,89 %.

Таблиця 2

Результати оцінки ефективності бюджетних програм соціального забезпечення Міністерства соціальної політики України за 2020 р.

№ з/п	№ програми (КПКВ)	План	Факт	Відхилення	
				Сума, тис. грн	Частка, %
1	2501130	88 409,6	52 996,8	-35 412,80	-40,06
2	2501150	1 382 540,6	1 394 498,4	11 957,80	0,86
3	2501160	4 856,5	4 008,5	-848,00	-17,46
4	2501170	8 297 464,0	3 606 864,0	-4 690 600,00	-56,53
5	2501180	721 347,2	669 775,8	-51 571,40	-7,15
6	2501200	1 977 740,8	2 142 615,1	164 874,30	8,34
7	2501230	47 569 807,5	36 356 951,7	-11 212 855,80	-23,57
8	2501480	3 042 568,6	3 014 125,9	-28 442,70	-0,93
9	2501510	150 000,0	1 076,8	-148 923,20	-99,28
10	2501520	1 655 117,73	1 271 910,23	-383 207,50	-23,15
11	2501570	82 313,5	74 553,4	-7 760,10	-9,43
12	2501630	1 150 000,0	120 902,7	-1 029 097,30	-89,49
13	2507020	66 426,0	58 964,0	-7 462,00	-11,23
14	2507030	1 532 648,8	1 966 085,3	433 436,50	28,28
15	2507100	130 022,6	127 125,7	-2 896,90	-2,23
16	2501090	58 417,6	51 349,8	-7 067,80	-12,10
17	2501010	177 179,3	209 251,3	32 072,00	18,10
18	2501030	62 575 495,0	58 817 315,9	-3 758 179,10	-6,01
19	2501040	19 887,6	17 463,1	-2 424,50	-12,19
20	2501070	29 122,4	28 393,2	-729,20	-2,50
21	2501140	233 322,0	62 744,7	-170 577,30	-73,11
22	2501190	9 610,0	5 300,0	-4 310,00	-44,85
23	2501310	471 100,0	92 736,3	-378 363,70	-80,31
24	2501320	1 807 700,0	1 807 695,4	-4,60	0,00
25	2501450	239 656,5	127 289,5	-112 367,00	-46,89
26	2501470	212 917,3	170 137,1	-42 780,20	-20,09
27	2507040	82 489,6	82 430,8	-58,80	-0,07
28	2511180	795 384,3	784 692,6	-10 691,70	-1,34

Розраховано та складено за даними Міністерства соціальної політики України (<https://www.msp.gov.ua/>).

На такі результати вплинуло багато чинників: з одного боку, це може свідчити про неефективне планування, з другого – про інші непередбачувані обставини й форс-мажорні ситуації. Тому важливим є вивчення причин, котрі насправді вплинули на такі результати, на підставі котрих потрібно визначити напрями та заходи поліпшення у майбутній періодах.

Розглянемо детальніше результати оцінки ефективності бюджетної програми 2501170, відхилення якої дорівнювали 56,53 %. За її підсумками визначено, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України “Про виділення коштів для надання одноразової матеріальної допомоги застрахованим особам, які можуть втратити доходи у разі повної заборони сфери їх діяльності внаслідок посилення обмежувальних заходів” від 09.12.2020 № 1235, чинної в тому періоді, виділено кошти в сумі 8 279 464 тис. грн за спеціальним фондом державного бюджету із фонду боротьби з COVID-19 для надання одноразової матеріальної допомоги застрахованим особам, що є найманими працівниками суб’єктів господарювання. Однак у 2020 р. робота їх тимчасово була зупинена внаслідок вжиття обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Це означає, що при плануванні цієї програми не повною мірою враховано отримані результати попередніх періодів щодо впливу пандемії через наслідки хвороби COVID-19, що може свідчити про неефективне планування видатків за цією програмою.

Стосовно аналізу результативних показників за напрямиами використання бюджетних коштів, котрі мають включати результати щодо обсягу та якості надання послуг відповідно до наказу № 223 [18], то насправді цієї інформації немає, головним розпорядником зазначено тільки кількісні показники, а саме: частка застрахованих осіб, яким виплачено одноразову матеріальну допомогу, у загальній чисельності застрахованих осіб, котрі мають право на таку допомогу; кількість застрахованих осіб; розмір одноразової матеріальної допомоги застрахованим особам (грн).

Для прийняття стратегічно важливих рішень та бюджетного планування на наступний період цієї інформації замало. Разом із тим у програмі не визначено напрямів та заходів підвищення ефективності аналізованої бюджетної програми.

Отже, попри тривале використання ПЦМ у вітчизняній практиці, реалізація його має скоріше формальний характер. Тому наразі існує чимало проблем, які потребують вирішення для успішного застосування стратегічного бюджетування в Україні, зокрема: відсутність збалансованої системи бюджетування за ПЦМ; велика кількість бюджетних програм, що ускладнює розуміння реальних цілей; недотримання принципів; неповне розкриття інформації в результатах оцінки бюджетних програм головними розпорядниками бюджетних коштів; опис у результативних показниках більше статистичних даних, а не напрямів досягнення поставлених цілей; невідповідність цілей програм результативним показникам; брак синергетичного ефекту між програмами; невідповідність стратегічним цілям держави; відсутність зовнішнього систематичного контролю за результатами оцінки.

На підставі викладеного доходимо таких висновків. Щоб суттєво підвищити оцінку ефективності бюджетних програм соціального забезпечення при

планування видатків потрібно враховувати специфіку таких послуг, детально розкривати інформацію в результатах оцінки відповідним головним розпорядником бюджетних коштів. Досягти таких результатів можна завдяки розробленню Методичних рекомендацій щодо оцінки ефективності бюджетних програм, які враховуватимуть специфіку послуг соціального забезпечення. Такі заходи вплинуть на підвищення ефективності планування, використання та стратегічного прогнозування наслідків реалізації відповідних програм.

Список використаних джерел

1. *Степура М. М., Котіна Г. М.* Макрофінансове планування та макрофінансова стабілізація: теорія та ризики в Україні. *Ринок цінних паперів України*. 2014. № 11-12. С. 27–41.
2. *Сафонова А. Д., Степанюк Н. І.* Ризики бюджетного фінансування в Україні: чинники та шляхи мінімізації. *Світ фінансів*. 2017. № 1 (50). С. 82–90. URL: <https://doi.org/10.35774/sf2017.01.082>.
3. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / за заг. ред. В. Опаріна, В. Федосова ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана”, Ін-т фінанс.-інновац. дослідж. Київ : КНЕУ, 2016. 696 с.
4. *Качагіна Л. В.* Бюджетування як найбільш ефективний напрямок фінансового менеджменту. *Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ*. 2013. № 4 (20). С. 65–69.
5. *Марчак Д.* Як забезпечити максимальне використання потенціалу програмно-цільового методу бюджетування в Україні. 2019. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2019/04/Marchak-Darina-Diplom-mppg19.pdf>.
6. *Кусляк Г. І.* Запровадження програмно-цільового методу в Україні. *Actual problems of public administration*. 2016. № 3 (67). С. 73–82.
7. *Татарин Н. Б.* Бюджетування в Україні: становище та перспективи розвитку. *Гроші. Фінанси. Кредит*. 2018. Вип. 24, № 6/4. С. 373–379.
8. *Park J. H.* Does Citizen Participation Matter to Performance-Based Budgeting? *Public Performance & Management Review*. 2019. Vol. 42, Iss. 2. URL: <https://doi.org/10.1080/15309576.2018.1437050>.
9. *Ter Bogt H. J., Van Helden G. J., Van Der Kolk B.* Challenging the NPM Ideas About Performance Management: Selectivity and Differentiation in Outcome-Oriented Performance Budgeting. *Financial Accountability & Management*. 2015. Vol. 31, Iss. 3. P. 287–315. URL: <https://doi.org/10.1111/faam.12058>.
10. *Голинська О. В.* Базові підходи та категорії управлінської оцінки ефективності бюджетних. Теорія та практика державного управління. 2017. № 3 (58). С. 78–85.
11. *Лютік О. М.* Оцінка ефективності бюджетних програм. *Інтернаука*. 2018. № 11 (51), т. 2. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15293208699214.pdf>.
12. Соціальні результати державних програм: теоретико-методологічні та прикладні аспекти оцінювання / за ред. Е. М. Лібанової ; Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України. Умань : Сочінський, 2012. 312 с.
13. Державні фінанси України: розвиток та управління змінами (проблеми економічної безпеки) / за ред. Т. І. Єфименко ; ДННУ “Акад. фін. управління”. Київ, 2017. 496 с.
14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
15. Про основні підсумки роботи Комітету з питань бюджету у період першої і другої сесій Верховної Ради України дев'ятого скликання (серпень 2019 року – січень 2020 року) / Верховна Рада України. 2020. 22 січ. URL: <http://budget.rada.gov.ua/print/76105.html>.
16. Перелік бюджетних програм державного бюджету, за якими станом на 10.11.2020 до ДКСУ не надійшли затверджені паспорти бюджетних програм / Державна казначейська служба України. 2020. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/perelikbyudzhetnih-program-derzhavnogo-byudzhetu-za-yakimi-stanom-na-05062020-0900-do-dksu-ne-nadijshlizatverdzeni-rasporti-byudzhethnih-program>.
17. Публічний звіт Голови Державної казначейської служби України Тетяни Слюз про підсумки діяльності Казначейства за 2020 рік. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/dlyagromadskosti/publiczna-informaciya/publiczni-zviti>.

18. Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 № 538-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80#Text>.

19. Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету : наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2020 № 223. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0646-20#Text>.

References

1. Stepura, M. M., & Kotina, H. M. (2014). Macrofinancial planning and macrofinancial stabilization: theory and risks in Ukraine. *Ukrainian securities market*, 11-12, 27–41 [in Ukrainian].
2. Saphonova, L., & Stepaniuk, N. (2017). Budget funding risks in Ukraine and ways of minimizing factors. *World of Finance*, 1 (50), 82–90. DOI: 10.35774/sf2017.01.082 [in Ukrainian].
3. Oparin, V., & Fedosov, V. (Eds.). (2016). *Financial infrastructure of Ukraine: state, problems and prospects of development*. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
4. Kachahina, L. V. (2013). Budgeting as the most effective direction of financial management. *Bulletin of the Kryvyi Rih Economic Institute of KNEU*, 4 (20), 65–69 [in Ukrainian].
5. Kuspliak, H. I. (2016). Introduction of the program-target method in Ukraine. *Actual problems of public administration*, 3 (67), 73–82 [in Ukrainian].
6. Marchak, D. (2019). *How to ensure maximum use of the potential of the program-targeted budgeting method in Ukraine*. Retrieved from <https://kse.ua/wp-content/uploads/2019/04/Marchak-Darina-Diplom-mppg19.pdf> [in Ukrainian].
7. Tataryn, N. B. (2018). Budgeting in Ukraine: position and prospects of development. *Money. Finance. Credit*, 24 (6/4), 373–379 [in Ukrainian].
8. Park, J. H. (2019). Does Citizen Participation Matter to Performance-Based Budgeting? *Public Performance & Management Review*, 42 (2). DOI: 10.1080/15309576.2018.1437050.
9. Ter Bogt, H. J., Van Helden, G. J., & Van Der Kolk, B. (2015). Challenging the NPM Ideas About Performance Management: Selectivity and Differentiation in Outcome-Oriented Performance Budgeting. *Financial Accountability & Management*, 31 (3), 287–315. DOI: 10.1111/faam.12058.
10. Holynska, O. V. (2017). Basic approaches and categories of management assessment of budget effectiveness. *Theory and practice of public administration*, 3 (58), 78–85 [in Ukrainian].
11. Lutik, O. M. (2018). Evaluation of the effectiveness of budget programs. *Internauka*, 11 (51), (2). Retrieved from <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15293208699214.pdf> [in Ukrainian].
12. Libanova, E. M. (Ed.). (2012). *Social results of state programs: theoretical and methodological and applied aspects of evaluation*. Uman: Sochinskyi [in Ukrainian].
13. Iefymenko, T. (Ed.). (2017). *Public Finance of Ukraine: Development and Change Management (Problems of Economic Security)*. Kyiv: SESE “The Academy of Financial Management” [in Ukrainian].
14. Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). *Budget Code of Ukraine* (Act No. 2456-VI, July 8). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> [in Ukrainian].
15. Verkhovna Rada of Ukraine. (2020, January 22). *On the main results of the work of the Committee on Budget during the first and second sessions of the Verkhovna Rada of Ukraine of the ninth convocation (August 2019 - January 2020)*. Retrieved from <http://budget.rada.gov.ua/print/76105.html> [in Ukrainian].
16. State Treasury Service of Ukraine. (2020). *List of budget programs of the state budget, according to which as of November 10, 2020 the STSU has not received approved passports of budget programs*. Retrieved from <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/perelikbyudzhetnih-program-derzhavnogo-byudzhetu-za-yakimi-stanom-na-05062020-0900-do-dksu-nenadijshlizatverdzeni-pasporti-byudzhetnih-program> [in Ukrainian].
17. Public report of the Head of the State Treasury Service of Ukraine Tetiana Slyuz on the results of the Treasury for 2020. (n. d.). Retrieved from <https://www.treasury.gov.ua/ua/dlyagromadskosti/publicna-informaciya/publicni-zviti> [in Ukrainian].
18. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2002). *About approval of the Concept of application of the program-target method in budgetary process* (Decree No. 538-r, September 14). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
19. Ministry of Finance of Ukraine. (2020). *About an estimation of efficiency of budgetary programs of the state budget* (Order No. 223, May 19). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0646-20#Text> [in Ukrainian].